

RIDDER
WANKELMOED
RAMPSPOED

Leesvoorbeeld

Voor Nathan, Isolde en Leonore

VAN GAS
MET ILLUSTRATIES VAN MELVIN

**RIDDER
WANKELMOED**
RAMPSPOED

P E L C K M A N S

PROLOOG

Zoon, ik vraag dit met alle liefde en geduld die een toegewijde vader opbrengen kan: waarom zit er een vishaak door mijn oor?’

Erik staakte het rukken aan zijn werphengel, keek over zijn schouder en zag zijn vader staan, schuin naar hem toe hellend als een boom in de wind, zijn rechteroor uitgerekt tot het zo groot was als een soepbord.

‘Pa!’ Erik liet de hengel vallen en snelde naar hem toe. Hij trok een mes uit zijn riem, sneed de vislijn door en duwde met vuile vingers de scherpe weerhaakjes helemaal door het oor van zijn vader. Reinout gaf geen kik. Het duo droeg een haveloos allegaartje van kledingstukken, door het aangekoekte stof van de veldwegen verkleurd tot een grijsbruin uniform. Hun wambuizen zaten vol vlekken en scheuren. Aan de gordel van Reinout hing een zwaard met een houten heft en een roestige kling.

‘Ik dacht dat de haak aan een twijg vastzat. Ik werd bij het uitgooien verblind door een fel schijnsel aan de horizon, achter die bomen daar.’

‘Wel, zoon, die twijg, dat was mijn oor. En dat schijnsel, dat was de zon op de Koperen Toren.’

‘De Koperen Toren?’

Reinout maakte een weids armgebaar dat het ongerepte woud aan de overkant van de rivier helemaal omvatte. ‘De rivier waarin jij probeerde te vissen is de grens van het koninkrijk van Koterije, waar armen net zo arm zijn als wij zwervers, maar de edelen rijker zijn dan wie ook. De rijkste van allemaal is de prinses, Hare Majesteit Paddetash-Surtwalsiree.’

Ze keken naar de horizon, hun ogen met een hand afschermend tegen het felle schijnsel. Een wolk schoof voor de zon en nu zagen ze duidelijk een toren hoog boven de toppen van de bomen uitsteken. Waar je op de top van de toren een borstwering en kantelen zou verwachten, stond een overhangende verdieping met een puntig, driehoekig dak. Zowel de extra verdieping als het dak waren bekleed met glanzende metalen platen, zodat het geheel leek op een gigantische pijl met een brede, stalen punt.

‘Zoals alle rijken’, ging Reinout verder, ‘is de prinses bang. Bang om haar rijkdom te verliezen en net zo arm te worden als wij. Daarom heeft ze al haar goud ondergebracht op een

plek waar geen hebbelijke vingers erbij kunnen. Helemaal boven in de Koperen Toren.'

Reinout nam de hengel over, bevestigde de haak weer aan de lijn en wierp hem uit naar het midden van de rivier.

'De Koperen Toren heette niet altijd zo. Lang geleden was het de toren waarin de mooiste prinses van het land woonde. Ze verbleef dag en nacht in de torenkamer, die toen nog een gewoon dak had en ramen die uit alle windstreken licht binnenlieten.'

'Zat ze dan gevangen?'

'Dat zou je denken, maar nee. Ze was vrij om te gaan en staan waar ze wilde, maar ze kwam er nooit uit en ze liet er niemand in. Ze had de hele verdieping volgestouwd met perkamentrollen en dikke boeken. Ze was een eigenaardige vrouw, maar omdat ze een prinses was, lieten de mensen haar ongestoord haar gang gaan. Behalve de massa's aanbidders die haar maar bleven lastigvallen.'

'Aanbidders?'

'Op een bloedmooie prinses die zich afzondert in een onbereikbare torenkamer komen moedige prinses af als vliegen op stroop. Van heinde en verre kwamen ze aandragen om haar het hof te maken. En vooral om een krater achter te laten wanneer de prinses hun ladder wegduwde. De prinses was alle aandacht zo zat, dat ze in een wijde cirkel rond de toren alle huizen liet platgooien. Op de vrijgeko-

men plek liet ze varkensstallen bouwen. Met uitgestrekte modderpoelen ervoor. Volgens haar instructies mocht de plek nooit ofte nimmer schoongemaakt worden. Algauw stapelde de viezigheid zich zo hoog op dat zelfs de dapperste ridder met opgetrokken neus rechtsomkeer maakte.'

Toen Erik uitgegiecheld was, vertelde Reinout verder.

'Vele jaren later kwam dat de huidige prinses heel goed uit. Zonder het te weten had haar verre voorouder van de toren een uitstekende schatkamer gemaakt. Prinses Paddetash Surtwalsiree liet de torenkamer en het dak bekleeden met koperen platen, zodat zelfs de kleinste kiertjes en gaatjes werden afgesloten. De Koperen Toren was geboren.'

Na een poos hadden vader en zoon een vlezige karper aan de haak geslagen. Erik had net wat droge takken verzameld voor een kookvuur toen in de verte een geluid weerklonk. Ze keken elkaar aan en spitsten hun oren. Ver weg, in de richting van de Koperen Toren, gilde een vrouwenstem. 'Neeeee!' leek ze te schreeuwen.

'Wat is dat?' vroeg Erik verschrikt.

Reinout propte haastig de karper in zijn tas, gooide de hengel over zijn schouder en duwde zijn zoon voor zich uit, weg van de rivier en weg van de toren in de verte.

'Zo, mijn zoon, klinkt rampspoed.'

HOOFDSTUK

1

Ze stonden in twee lange rijen tegenover elkaar in de troonzaal. De ridders in hun harnas, de hofdames in hun lange japonnen met hun mooiste juwelen, maar ook de hofsmid in haar leren voorschoot en de koninklijke butler in zijn smetteloze kostuum. Ze keken allemaal strak voor zich uit. Niemand had oog voor het in wit en goud beschilderde gewelf hoog boven hun hoofd, voor de kostbare wandtapijten of voor de marmeren tegels op de uitgestrekte vloer. In de beklemmende stilte kon je een speld horen vallen.

Een speld, of zweetdruppels. Het klonk alsof er dikke druppels neerregenden. Het soort dikke druppels dat een onweer aankondigt. Bij iedereen liep het zweet in straaltjes van het gezicht. Het druppelde in een rooster onder hun voeten, waar een goot het naar buiten afvoerde.

Het was hoogzomer, maar in de enorme open haard aan

het uiteinde van de troonzaal lag een hele eik te branden. De hitte golfde door de ruimte. Het was de uitdrukkelijke wens van prinses Aureliana Paddetash-Surtwalsiree om het haar hovelingen zo ongemakkelijk mogelijk te maken. Ontberingen kweken karakter, vond ze. Ze wilde geharde onderdanen, geen tere huilebalken. In de winter liet ze zelfs bij de hardste vrieskou de ramen opengooien en liet ze ijswater door dezelfde goot stromen, onder de voeten van de bibberende hovelingen door. Zelf had ze nergens last van. Ze gaf geen krimp. Iedereen wist het: de prinses was zo hard als een spijker.

Aan het andere uiteinde van de troonzaal zat een grote deuropening, compleet met rondboog. Ervoor stond een lakei, die plechtig een klaroen aan zijn lippen zette en een nogal vochtige riedel door de zaal blies.

‘Hare Koninklijke Hoogheid, prinses Aureliana Paddetash-Surtwalsiree van Koterije, onze geliefde moeder des moederlands, onze...’

‘Ja, man, het is al goed, het is al goed.’

Een vrouw in een eenvoudige paarse jurk duwde de lakei opzij en beende door de deuropening. Ze zette haar handen in haar zij en blikte met gefronste wenkbrauwen de zaal in. Haar hoofd begon rond en bol bij haar achterhoofd en versmalde tot een spitse kin. Haar helderblauwe ogen en hoge, melkwitte voorhoofd staken fel af tegen haar lange,

roodbruine haar, waarin een fijne diadeem zat.

‘Mijn goud. Waar is het?’

Niemand antwoordde. Iedereen bleef strak voor zich uit kijken. De prinses liep met grote stappen tussen de twee rijen hovelingen door. Haar voeten zaten in zware rijlaarzen. De harde hakken maakten niet het minste geluid op de plavuizen, alsof er geen prinses door de zaal sloop, maar een panter.

‘Hallo? Is er iemand thuis? Mijn goud? Het is verdwenen? Weet je wel? Verdwenen, zoals in WEG!’

Ze gilte het laatste woord door de zaal. Alle hovelingen maakten geschrokken een sprongetje, zodat hun harnassen en juwelen ervan rinkelden. De prinses ijsbeerde tussen de twee rijen door.

‘Kan iemand mij uitleggen hoe tonnen goud uit een verzegelde torenkamer kunnen verdwijnen? Zodat er geen kruimel meer overblijft? Zelfs geen miezerig klein, goudgeel STOFJE?’

Rinkel.

‘Wat zou er gebeurd kunnen zijn? Het goud is in rook opgegaan? Onder de deur door gewaaid? Mmm? Denken jullie dat? Denk dan nog eens, want het was een DIEF!’

Rinkel.

‘Een dief, jullie horen het goed. Een dief, slim genoeg om een berg goudstaven uit een afgesloten kamer te halen

zonder ook maar een spoor achter te laten. Een duivelse dief. Een dief met in zijn hoofd meer hersens dan in al jullie hoofden SAMEN!’

Rinkel.

‘Alleen, die dief is hier niet. Toch? Want toen het goud verdween, waren jullie allemaal hier aan het feesten voor mijn verjaardag. Toch? Ik heb jullie zelf gezien. Hebben jullie even geluk. Maar wie was het dan WEL, HEER MIGREIN?’

Ze brulde de laatste woorden in het oor van een kleine ridder, wiens dikke buik onder zijn borstplaat uitpuilde.

‘Alstublieft Majesteit, niet zo schreeuwen, ik heb zo’n hoofdpijn’, fluisterde heer Migrein.

‘Misschien had u daaraan moeten denken voordat u dat tweede vat wijn leegdronk, heer’, zei de prinses. Ze draaide zich om en stormde op een reusachtige ridder in een git-zwart harnas af.

‘Jij. Ga jij de dief voor me vinden? Ga jij mijn goud terughalen?’

De ridder viel op zijn knieën en barstte in tranen uit. ‘Ik vind het zo erg, Majesteit! Wat een droeve tijdjng! Boehoehoe!’

De bovenlip van de prinses krulde minachtend op. ‘Tot dusver de bijdrage van heer Gaween, de Droevige Ridder. Dank, heer Gaween, als ik eens uitgebreid op mijn jurk wil

laten snotten zal ik u zeker laten roepen.'

De prinses draaide zich weer om en beende naar een ridder in de rij aan de overkant. Hij was nog groter dan heer Gaween en droeg een roodbruin harnas, compleet met gemeen uitziende pieken op zijn ellebogen en knieën.

'En jij? Ga jij mijn goud terughalen?'

'Ik aanvaard gaarne deze queeste, Majesteit!' donderde de ridder door de zaal. Hij zette een stap vooruit en sloeg trots met zijn gepantserde vuist op zijn borstplaat. Er klonk een doffe klap, gevolgd door een roodbruine stofwolk en een piepen en knarsen van jewelste. Toen de stofwolk was opgetrokken, stond de ridder kniehoog in de resten van zijn harnas. In een lange witte onderbroek met huppelende konijntjes erop.

'Eindelijk laat u uw ware inborst zien, heer Rammelot de Roestige Ridder', zei de prinses. Als er al een lach door haar stem schemerde was dat niet hoorbaar door het gesnik van heer Gaween. 'Maar zo kan ik u niet op pad sturen. Konijntjes zijn vreselijk uit de mode. De mensen zouden lachen.'

Ze liet heer Rammelot achter in zijn schroothoop en ijsbeerde weer door de rijen heen, terwijl haar ogen naar links en rechts zwaaiden. Toen schoot ze als door een bij gestoken naar het eind van de rij.

'JII! Wat verberg jij daar?'

De prinses bleef staan voor een meisje van een jaar of

twaaelf, in een eenvoudige groene jurk met doorgesleten plekken op de ellebogen. Ze droeg haar haar in twee grote blonde vlechten, die ze aan weerszijden van haar hoofd had opgerold, een beetje zoals de hoorns van een ram. Ze had opvallend grote groene ogen, die ze als zoeklichten op de prinses richtte, zonder zelfs maar één keer te knipperen. Aan het beven van haar arm te zien hield ze iets heel zwaars achter haar rug verborgen.

‘Spreek op! Is het een goudstaaf? Twee goudstaven? Je beloning om de dief binnen te laten? Laat zien! Geef op!’

De prinses stond neus aan neus met het meisje, dat traag haar arm achter haar rug vandaan haalde. In haar hand had ze een dik, in leer gebonden boek.

‘Het is een boek, Majesteit’, zei ze. Ze sprak met een zachte stem, maar vreemd genoeg was ze zelfs in de verste hoeken van de zaal duidelijk verstaanbaar.

‘Een boek? Heb je daar mijn goud in verstop?’

‘Helemaal niet, Majesteit. Dat zou nogal dom zijn’, antwoordde het meisje. Er ging een huivering door de hovelingen, ondanks de schroeiende hitte. De prinses had onderdanen voor minder brutaliteit aan de schandpaal gezet.

‘Kijk maar’, zei het meisje, voor de prinses haar mond kon opendoen. Ze klapte het boek open op een bladzijde gevuld met een krullerig handschrift.

De prinses liet haar vingers zacht over de bladzijde glijden.

‘Zo’, zei ze. ‘En waarom vind jij het nodig om een boek mee te nemen naar een crisisberaad?’

‘Ik heb altijd een boek bij me, Majesteit’, zei het meisje. Ze beantwoordde zonder verpinken de blik van de prinses.

‘Is dat zo?’ vroeg de prinses, een gevaarlijke flonkering in haar ogen. ‘En dat boek’ – ze klapte het boek langzaam dicht zodat de omslag zichtbaar werd – ‘komt toevallig niet uit mijn bibliotheek? Dus toch een dief?’

‘Wel, ja en nee, Majesteit’, zei het meisje. Er klonk opgewonden gefluister door de zaal. De prinses trok haar linkerwenkbrauw een millimeter op. Het werd meteen weer stil.

‘Leg uit’, zei de prinses.

‘Ja, dat boek komt inderdaad uit uw bibliotheek. Nee, ik ben geen dief. Ik ben Brunhilde von Hompel-Strompel en ik ben het nieuwe kamermeisje. Ik was dit boek net aan het afstoffen toen u brulde.’

‘Aan het afstoffen door het te lezen, veronderstel ik?’

‘Is er dan een betere manier, Majesteit?’ Het meisje lachte en liet in een flits een spleetje tussen haar voortanden zien. Naast haar viel een hofdame in zwijm. Om het geroezemoes te stoppen moest de prinses haar wenkbrauw de volle drie millimeter optrekken.

‘Zozo, Brutaaltje von Hompel-Strompel. Dit is misschien een zeer gelukkige samenloop van omstandigheden. Ben jij soms familie van de beroemde Ridder Wankelmoed von Hompel-Strompel?’

‘Het is mijn oom, Majesteit.’

‘Dezelfde beroemde speurneus Wankelmoed, die persoonlijk de gestolen Heilige Pekinees van de keizer van China heeft opgespoord en daarmee een bloedige oorlog heeft afgewend?’

Het meisje zei niets.

‘Wel?’

‘Dat is toch wat hij zelf zegt, Majesteit.’

‘Prima. Uitstekend zelfs.’ De prinses greep Brunhilde bij haar kin en trok haar gezicht heel dicht bij het hare. ‘Luister goed. Dit is wat er gaat gebeuren. Jij en die brutale mond van jou gaan je oom halen. Daarna gaan jij, die brutale mond van jou en je oom mijn goud vinden. Je krijgt vijf dagen. Tot zaterdagmorgen.’

De prinses liet Brunhilde los, rukte het boek uit haar hand en pookte een lange, puntige wijsvinger naar een punt tussen Brunhildes ogen. ‘Zorg dat je slaagt of ik laat je rotten in mijn vergeetput en schop je stinkende knoken persoonlijk helemaal terug naar het achterlijke hol waaruit je kwam gekropen. Begrepen?’

Brunhilde knikte. De prinses stak het boek onder haar arm en marcheerde tussen de rijen door naar de deuropening.

‘En nu... mogen jullie allemaal netjes OPROTTEN!’

Rinkel.

HOOFDSTUK

2

Brunhilde gooide het zware zadel over de rug van de merrie. Het dier schraapte met een hoef over het stro van de stal en legde haar oren plat. Brunhilde legde zacht een hand op de neus van het paard en leunde met haar voorhoofd tegen haar flank. De merrie werd meteen rustig. Brunhilde niet.

Meteen na het crisisberaad in de troonzaal had de stalmeester haar bij de arm genomen. 'Kom mee, meid, met zo'n opdracht voor de boeg zul je een paard nodig hebben. Je kunt toch rijden?'

Uiteraard kon Brunhilde dat, paardrijden was in het dorp waar ze vandaan kwam even gewoon als je schoenen aantrekken. Kinderen leerden het zodra ze groot genoeg waren om op het zadel te klauteren, met een vriendje of een verontwaardigde geit als opstapje.

De stalmeester nam haar mee naar de koninklijke stallen.

‘Deze snelle merrie is eigenlijk van de koerier van Hare Majesteit, maar ik ben er zeker van dat ze het niet erg vindt dat je voor deze missie haar paard gebruikt.’ Hij schoof de grendel van de staldeur en liet Brunhilde binnen.

‘Hier vind je alles wat je nodig hebt.’ Hij bleef even staan en keek Brunhilde bezorgd aan. ‘Jij hebt lef, meid. Dat is zo zeker als wat. Maar tonnen goud terugvinden, die verdwenen alsof er zwarte magie mee gemoeid was? Of de duivel zelf? En dat voor zaterdag?’ Hij greep Brunhilde bij haar schouder. ‘Luister naar goed advies, meid. Spring op dat paard en vlucht. Vlucht. Rijd en blijf rijden. Je bent geen ridder en hoeft je geen zorgen te maken over je riddereer. Rijd en blijf in leven.’ Hij liet haar los en liep hoofdschuddend de stal uit.

Brunhilde greep onder de buik van de merrie door en probeerde de zadeldriem door de gesp te trekken. De merrie bolde haar buik met opzet op en de riem schoot uit Brunhildes bevende hand. Ze zuchtte. Tranen prikten in haar ogen. Het advies van de stalmeester spookte door haar hoofd. Hoe had ze zich zo in de nesten kunnen werken? Was dit haar straf voor haar grote mond? Haar moeder had haar al gewaarschuwd dat je flinke problemen krijgt wanneer je tong sneller werkt dan je hersens. Haar moeder... zou ze haar ooit terugzien?

‘Toe, meisje, werk eens mee’, zei ze met een snik in haar